

ПРОЛОГ

Маргеріт

Париж, Франція

Весна 1914 року

– Коштовності, *ma chère*. Коштовності – єдине, що має значення.

Двадцятирічна Маргеріт Меллер сиділа за позолоченим мармуровим столиком, спостерігаючи, як її керівниця та наставниця йде до комода в кутку кімнати. Його вкривала гарна тканина з блідо-блакитними й сіро-коричневими візерунками та шовковими китицями. Піднявши тканину й зачепивши її за каретний годинник, який стояв на комоді, мадам показала темно-зелений сейф. Коли *maitresse*** нахилилася, щоб відчинити свою скарбницю, її статна фігура затулила від Маргеріт циферблат.

Як і будь-який паризький маеток, *maison de rendezvous**** на вулиці Галілея, 3, був елегантно обставлений, і Маргеріт любила, коли її запрошували до помешкання мадам Денар. Маргеріт готувалася стати першокласною куртизанкою. Її навчали не лише мистецтва будуара, а й цілої низки дисциплін:

* Моя люба (фр.). – Тут і далі посторінкові примітки перекладачки.

** Пані, господиня (фр.).

*** Будинок для побачень (фр.).

верхової їзди, співу, гри на фортепіано, італійської та німецької мов, красномовства й етикету, розмов про новини, історії та політики.

Ранкові уроки з мадам видавалися особливим привілеєм: *maitresse* проводила приватні заняття не з усіма жінками, що потрапляли до її списку.

Сьогодні – коштовності. Кінчики пальців Маргеріт потепліли й поколювали від очікування.

Хай як їй хотілося підхопитися й крадькома зазирнути в сейф через плече мадам, Маргеріт пересилила себе й чекала далі. За кілька хвилин літня жінка зачинила сейф і опустила тканину. Вона повернулася до столу й поставила між ними чорну лаковану скриньку. Головним мотивом орнаменту на її дзеркальній поверхні був інкрустований перламутром очеретяний кіт.

Мадам Денар відкрила скриньку й вииняла звідти дві червоні атласні подушечки, які виблискували коштовним камінням.

Маргеріт затамувала подих:

– Яка краса! Мадам, вони гідні королеви. Як же я хотіла б носити такі прикраси.

Мадам зміряла Маргеріт осудливим поглядом.

– Це не просто красиві дрібнички, *ma fille*^{*}. Коштовності – правильні коштовності – це джерело життєвої сили куртизанки. Вони стабільніші у вартості, ніж паперові гроші, і незрівнянно зручніші для перевезення. Легко конвертуються у валюту будь-якої країни, хоч би де ти опинилася, і водночас дарують жінці, яка їх носить, такий статус, який прості гроші ніколи не могли б дати. Це перше, що жінка зашиває в нижню спідницю, коли тікає – чи то від революції, війни, чи заміжжя, – мадам ледь помітно

* Моя дівчинко (фр.).

всміхнулася. – Для куртизанок і королев коштовності завжди кращі за гроші, – вона підняла підборіддя. – Простягни долоню.

Маргеріт охоче послуhalася. Мадам один за одним брала діамантові браслети з оксамитового підложжя й надівала їх на тендітне зап'ястя Маргеріт.

На голій шкірі Маргеріт браслети виявилися холодними й твердими. Один був затісний і затискав плоть, але вона не звертала уваги на дискомфорт. Дівчина підняла руку під сонячні промені, від чого самоцвіти засліпили її.

Маргеріт уже не вперше замислювалася над минулим мадам Денар. Вона була вродливою жінкою, яка так старанно доглядала за своєю шкірою, що на вигляд була на десять, а то й більше років молодшою за свої сімдесят. Мадам була куртизанкою в часи розквіту професії, коли такі зірки, як Ла Белль Отеро, Бланш д'Антіні та Кора Перл, зачаровували увесь Париж своєю вишуканістю й стилем. Ходили легенди про те, що *grandes horizontales*^{*} доводили своїх прихильників до безрозсудності, божевілья, фінансового краху й навіть самогубства.

Ну а на що ці чоловіки розраховували? Якщо їм забракло розуму втримати свої статки, то більша їхня дурість. Оскільки чоловіки не ставилися до Маргеріт дуже добре, то в неї не було ні краплі жалю до них.

Тема розмови зробила хрипкуватий голос мадам лагіднішим. Вона взяла Маргеріт за руку й притисла діамантові браслети один до одного, так що вони склалися в сліпучу рукавичку від ліктя до зап'ястя. Тоді мадам додала ще один.

– Коштовності – це валюта, яку джентльмени можуть використовувати, щоби придбати наше товариство без неприємного відчуття торгу. Коштовності для куртизанки – це символ

* Величні куртизанки (фр.).

статусу, показник її цінності, стандарт, якому чоловіки мають відповідати або який мають перевищувати, якщо сподіваються завоювати її прихильність, – мадам підняла палець. – Але пам'ятай ось що, Маргеріт. Не дозволяй жодному чоловіку володіти тобою. Куртизанки – не коханки; ми не обмежуємося одним залицяльником. Коли чоловік одноосібно володіє жінкою, то стає самовдоволеним, а це применшує її цінність. Хай який він чарівний, красивий чи багатий, якщо джентльмен не робить відповідного подарунка, щоби показати свою вдячність, ти маєш покинути його. Без зволікань.

– Звичайно.

Маргеріт замислилася, чи зможе вона коли-небудь зібрати колекцію, що позмагалася б з тою, яку має мадам. Дівчина не була красунею. Її рот замалий, ніс трохи завеликий, а прями й густі брови звужувалися до скронь, наче штрихи пензля каліграфа. Невеликого зросту, але із чудовою фігурою, вона докладала неабияких зусиль, щоби підкреслити свою вроду: пару великих, меланхолійних сіро-зелених очей, родимку на лівій щоці й густе каштанове волосся.

Вона могла бути чарівною, коли хотіла, але мала з біса погану вдачу, через яку іноді потрапляла в халепи. Вона навчилася опановувати себе – принаймні доти, доки жертва не потрапляла в пастку. Але, як в активному вулкані, рано чи пізно температура всередині неї зростала. Вона вибухала.

Попри цю очевидну ваду, мадам, мабуть, побачила в Маргеріт щось, що заслуговувало плекання. Зі свого боку, Маргеріт мала намір використовувати кожну можливість, яка їй траплялася, поки із цього була користь.

Літня жінка вибрала великий рубіновий кулон і тримала його великим і вказівним пальцями, нахиливши так, щоб він

ловив ніжне сонячне світло, яке струменіло між блідо-блакитними оксамитовими шторами будуару. Зачарована Маргеріт розглядала камінь. Він був у простій золотій оправі, гладенький і округлий, тьмяно-бордовий, доки світло не пройшло крізь нього.

Діамантові браслети, що оперізували зап'ястя Маргеріт, виблискували й мерехтіли так само холодно, як і усмішка мадам. Але попри відносну тьмяність, саме рубін зачаровував Маргеріт. Здавалося, що всередині каменя мерехтять і танцюють злі тіні дияволів і пекельних душ. Він наче кликав її увійти.

Маргеріт здригнулася, намагаючись відігнати мимовільну фантазію, і запитала:

– А скільки коштувала ця прикраса?

Maitresse насупилася від такої вульгарності, і Маргеріт прикусила губу. Під пильним наглядом мадам манера розмов дівчини покращилася, але іноді вона все ж оступалася.

– Ти навчишся швидко й уважно оцінювати будь-який подарунок, – сказала мадам, не звертаючи уваги на недолугу зухвалість і повертаючи кулон на місце. – Ніколи не спокушайся на низькопробне каміння чи – боронь боже! – підроблені самоцвіти. Колекція коштовностей куртизанки – це її страховка й пенсійний фонд, – вона примружила очі. – Надто багато разів я бачила, як жінки накопичували величезні статки, щоби потім просяджувати їх за гральними столами. Колись улюбленіці Парижа, вони зустрічають свій кінець старими, злидненими й нікому не потрібними. *Не* допусти, щоб таке сталося з тобою.

Звичайно, усі в їхньому колі чули ці історії.

– Із цим не виникне проблем, – сказала Маргеріт. Вона гра-ла лише на чужі гроші.

Вихованка монастиря, а потім служниця, яку вигнали без нічого після того, як вона в п'ятнадцять років завагітніла від сина господаря, Маргеріт знала, що таке бути беззахисною, голодною і самотньою та терпіти знущання на порогах і бічних вуличках Парижа. Вона віддала доньку на виховання своїй матері, але саме завдяки роботі на вулиці Маргеріт могла вдягати й годувати дитину.

Лише наполегливість, кмітливість, а ще важка праця у «Фолі-Бержер» дали їй змогу вирватися з такого існування. Вона завела собі одного-двох багатих коханців, збрехала, що вийшла заміж за одного з них, і так здобула певний статус серед паризьких повій. Мадам Денар знайшла Маргеріт через спільного знайомого й запросила її долучитися до обраних *roules de luxe*^{*}, тим самим піднявши на ще більші висоти.

Серед клієнтів мадам було багато заможних і впливових чоловіків. Завдяки її зв'язкам, а також професійному наставництву, Маргеріт більше ніколи не потерпає від злиднів і принижень.

І якщо коштовності можуть це гарантувати, то вона зробить усе, щоб отримати якомога більше цих дорогоцінних дрібничок.

* Елітні повії (фр.).

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Каїр, Єгипет

Осінь 1935 року

Захекана, схвильована й розлючена, сімнадцятирічна Клео Девенпорт осідлала свою сіру кобилу й озирнулася на вершника позаду. Броді піддався їй. Знову. Вона роздратовано відкинула золотисте пасмо кучерявого волосся, яке потрапило до рота під час перегонів у пустелі. Броді, лише на рік старший за Клео, був найкращим вершником, якого вона знала. Їй відчайдушно хотілося чесно й по-справжньому перемогти його.

— Ах ти ж негідник! — її слова розчинилися у вітрі.

Повільний світанок почався з м'якого, пряного сьйва й рожевого туману, що здіймався над пустелею, але зараз помаранжеве сонце височіло в небі, купаючи вічні вершини пірамід у мерехтливому світлі.

Броді всміхнувся. Він приклав долоню до вуха, знизав плечима й похитав головою. Усупереч власним словам, Клео всміхнулася у відповідь, коли він галопом рушив до неї. Броді легко тримався в сідлі, його неслухняне чорне волосся розвіював сильний вітер, відкриваючи гострі кути обличчя. Йому